

Ayn Rand - og Objektivismen

Det vil nok påvirke de fleste at vokse op i skyggen af verdensomspændende begivenheder. Den russiske revolution og de efterfølgende 7 årtier med kommunisme viste, at ideologier korrumpes med tiden. Russisk-amerikanske Ayn Rand gjorde det til et personligt projekt at skabe et liberalt modstykke til socialismen med retningslinjer for, hvad hun anså for det ideelle liv. På ægte Vandbærrermander kaldte hun sin filosofi "Objektivismen".

Tinna Bisbo

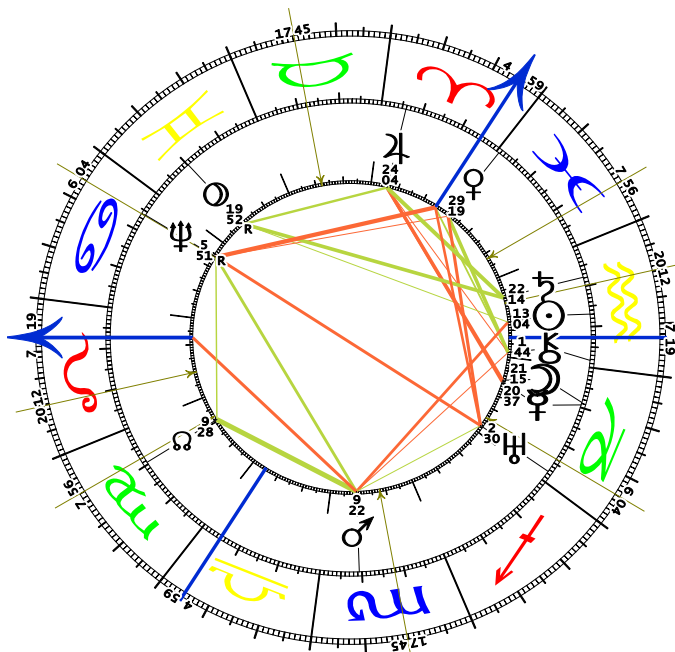
"I have no faith at all, I only hold conviction". Hvem andre end en Vandbærer med stærkt Saturnpræg kunne komme med sådan en udtalelse.

Vandbæreren er blandt meget andet forbundet med originalitet og uforudsigelighed, og mennesker med vægt på dette tegn er derfor ofte svære (for ikke at sige umulige) at karakterisere med få ord. Ayn Rand er ingen undtagelse. Ophavskvinden til objektivismen, "a philosophy for living on earth", som hun formulerede det, var kontroversiel.

Objektivt absolut

Hovedtesen i objektivismen er, at der findes en objektiv virkelighed, som eksisterer, uanset hvad mennesker indbyrdes måtte blive enige om gennem tanke og tale. Virkeligheden eksisterer således som et objektivt absolut, og mennesket bruger rationel tænkning til at erkende dette absolut. Lykke i livet opnås gennem en rationel moral, en filosofi baseret på fornuft og ikke på følelser eller tro samt ud fra en realitet, der kan bevises ved hjælp af logik.

Rand skabte sin filosofi på baggrund af sit forfatterkab. Hun var fra en tidlig alder tiltrukket af teater og senere film og bevarede livet igennem interessen

Ayn Rand

2. februar 1905, kl. 15.30

Sankt Petersburg

Rusland

for kunst, skønt hun altid betragtede den i et filosofisk perspektiv. Venus i Fiskene kommer tydeligt til udtryk i hendes essaysamling fra 1969 *The Romantic Manifesto: A Philosophy of Literature*, hvor hun et sted udtaler at: "Ballet is a perfect medium for the expression of spiritual love."

Det ateistiske tager form

Rand tilbragte hele sin barndom og ungdom i Rusland og voksede således op i skyggen af den russiske revolution. Hun kom fra en borgerlig baggrund og fik en glimrende skolegang. I 1917 måtte hun flygte til Krim med sine familie, som blev frataget alt efter bolsjevikernes magtovertagelse. Det var under opholdet på Krimhalvøen, hun tog sin studentereksamen og begyndte at formulere sine ateistiske og fornuftorienterede tanker og værdier. I den periode passerede transit Neptun (i opposition til transit Venus) henover Rands ASC/DESC akse og Sol/Måne midtpunktet i 2° Vandbærer. Dette midtpunkt er i konjunktion med Chiron, så den indflydelse revolutionen havde på hende både emotionelt og mentalt

Ayn Rand 1943

kan nok ikke overvurderes. Hun kan således have oplevet en pludselig klarhed og dermed lagt kimen til sin filosofi allerede på dette tidspunkt (transit Uranus i konjunktion med og transit Saturn i opposition til hendes Saturn).

I 1921 vendte hun tilbage til St. Petersburg, og hun kan takke revolutionen for, at hun som kvinde kunne komme på universitetet, hvor hun tog en grad i historie efterfulgt af et år på teknikum, hvor hun studerede filmkunst.

Ideologiske modsætninger

Ayn Rand kom til USA i 1926 for at besøge familie og blev så betaget af landet, at hun besluttede sig for at blive. Hun opholdt sig på et tidspunkt i Hollywood, hvor hun arbejdede som manuskriptforfatter. Det var også her, at hun mødte sin kommende mand, skuespilleren Frank O'Connor (igen er Rands Venus i Fiskene i 9. hus på spil). Blandingen af kunstnerisk interesse og en meget rationel, til tider dogmatisk, filosofisk tilgang til tilværelsen er et gennemgående tema i Rands liv.

Hun blev født som Alisa Zinovyevna Rosenbaum i St. Petersburg i februar 1905 få dage efter "Den blodige Søndag" i Rusland, hvor fredelige demonstranter blev brutalt nedskudt. Dette blev startskuddet til

1905 revolutionen i Rusland, der varede i to år og ofte ses som en slags generalprøve på de senere begivenheder i 1917.

Neptun i Krebsen var i opposition til Uranus i Stenbukken, og dette kollektive aspekt, som varslede ideologiske modsætninger og oprørstrang, satte som bekendt sit tydelige præg på de første årtier af det 20. århundrede.

I Rands fødselshoroskop danner denne opposition et t-kvadrat med Venus i apex. Velsignet med intellektuelle og pragmatiske kvaliteter og et stærkt behov for personlig frihed (Solen i Vandbæreren, Månen i konjunktion med Merkur i Stenbukken), er det sandsynligt, at hun kan have følt sig frustreret over de blødere og mere eftergivende sider i sin natur.

Ayn Rand bekendte sig til realisme, fornuft, egen nytte, logik og kapitalisme, og i forbindelse med kunst fremmede hun den romantiske realisme, alt sammen Vandbærer og Stenbuk par excellence. En Stenbukkemerkur udtaler sig sjældent i florumvundne vendinger, og dette tegns logik er ofte særegen. I alt, hvad hun beskæftigede med, fremstod Rand usædvanligt dogmatisk, til tider rabiater, og hun skabte en filosofi, der på mange måder virker ganske umenneskelig.

Hun formåede at tolke traditionelle begreber og koncepter på overraskende vis og fremlægge sine påstande med så umiddelbart logiske og rationelle argumenter, at disse fremstod uangribelige. Hun havde en mening om alt (Merkur kvadrat Jupiter), og det faldt hende ganske naturligt (Månen) at udtrykke sine mange tanker og idéer på en meget firkantet og kompromisløs facon (Stenbukken).

Individet overfor kollektivet

Hovedtemaet i Rands romaner er individet over for kollektivet. Hun iagttog, hvordan socialismen kan nedbryde et samfund og kvæle ethvert personligt initiativ, og det stred i den grad imod hendes Vandbærernatur. Uranus i Stenbukken i 5. hus kan føle sig fristet til at chokere borgerskabet og skabe en helt ny moral, og Neptun i Krebsen i 11. hus er i sit inder-

ste væsen altruistisk. Rand var af den overbevisning, at hvis man efterlevede hendes filosofi og tog sig ordentligt af sig selv, som den foreskriver, ville verden blive et bedre sted for alle mennesker. Mennesket bør stræbe efter at virkeliggøre et hvilket som helst iboende potentiale og leve i harmoni med andre mennesker og respektere deres ret til at leve et meningsfuldt liv. Det lyder jo meget tilforladeligt.

Lige muligheder for alle

Ikke desto mindre betragtede hun altruisme som et onde. "Altruism is Evil", sagde hun uden blusel. Altruistiske mennesker risikerer at miste sig selv som offer for andre. Man aner her apexvenus i Fiskene. Rand var sandsynligvis rædselsslagen for at miste kontrollen (Sol kvadrat Mars i Skorpionen), og derfor skabte hun en filosofi (Venus i 9. hus), der sætter normer for individets ubegrænsede frihed, en filosofi der i sidste ende ideelt set gavner alle og giver alle mennesker lige muligheder. Dette bliver yderligere understreget af Jupiter i 10. hus i tæt konjunktion med Sol/Neptun midtpunktet.

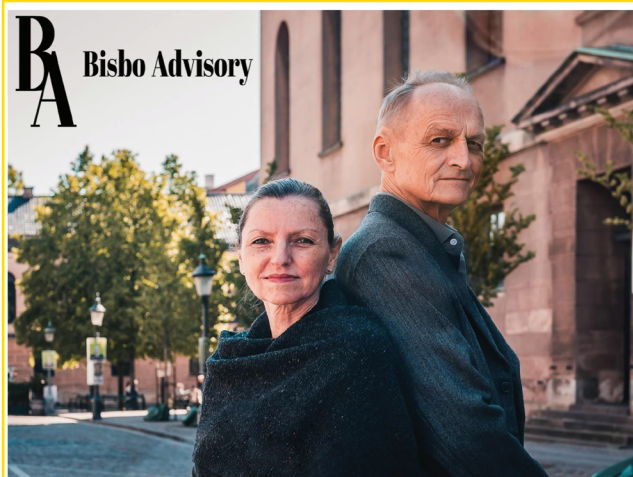
"Atlas Shrugged"

Ayn Rand er aldrig rigtig slået an med sin filosofi i Danmark. Hendes stærkt liberalistiske idealer er mere i tråd med den amerikanske folkesjæl. I USA er hendes bøger til gengæld meget populære, og

Ayn Rand Institute og The Atlas Society er helliget hendes arbejde. I en stor undersøgelse fra 1991 blev hendes hovedværk "Atlas Shrugged" ("Og verden skælvede") valgt som den næstmest indflydelsesrige bog nogensinde, kun overgået af Biblen!

Bogen fra 1957 blev oversat til dansk allerede i 1959, og det er da også som forfatter, at hun er mest kendt i Danmark. Hun fik en opblomstring i 2003, da stifterne af Saxo Bank, Lars Seier Christensen og Kim Fournais, fik genoptrykt 15.000 eksemplarer til gratis omdeling. Lars Seier Christensen (Stenbuk med Merkur og Saturn i Vandbæreren) har aldrig lagt skjul på, at han betragter Ayn Rand som en moralfilosofisk ledestjerne.

Som et kuriosum skal nævnes, at Karl Marx var født med Uranus i konjunktion med Neptun, og Vladimir Lenin var født med disse to planeter i kvadrat. Marx og Lenin havde begge Solen i et fast tegn (Tyren) og Venus i aspekt til både Uranus og Neptun. Ayn Rand fik ikke den samme indflydelse med sin ideologi som de to herrer, men alle tre har utvivlsomt på et tidspunkt været idealister med et veludviklet socialt engagement. Når Uranus er involveret, kan ideologien dog udarte til at blive autoritær og dogmatisk og dermed i virkeligheden begrænse både samfundet og det enkelte menneske. □

Foredrag – Teamdynamik – Personlige konsultationer

Vi specialiserer os i at rådgive firmaer og familier på en både underholdende og oplysende måde.

Vi tager også personlige klienter, hvor vi ofte fokuserer på job og karriere, men ellers behandler vi alle relevante personlige spørgsmål.

Tinna & Henrik Bisbo
Bisbo Advisory
www.bisboadvisory.dk
BA@bisboadvisory.dk
Tlf: 6021 1651